УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ТЕСТ ИЗ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

јул 2004.

Шифра кандидата: _____

1. Наведите који се дијалекат екавског изговора штокавског наречја налази у основици српског књижевног (стандардног) језика. **1 поен**

_____

2. Заокружите глас који не припада датој групи сугласника: **1 поен**

К, Г, Ц, Х

3. Које су две гласовне промене извршене у речи *рашчистити***?** **1 поен**

_____ и _____.

4. Следеће речи поделите на слогове: **1 поен**

Мехмед _____

девојчица _____

богатство _____

5. Напишите правилно скраћенице за следеће изразе: **1 поен**

и слично _____

и друго _____

и тако даље _____

6. Подвуците историјске догађаје за које сматрате да су правилно написани: **1 поен**

а) *Први Српски Устанак - први Српски устанак – Први српски устанак*

б) *Косовски Бој – Косовски бој – косовски бој*

7. Према презентским облицима *потражујем* **и** *путујем* **успоставите одговарајуће инфинитивне глаголске облике.** **1 поен**

_____ _____

8. Како гласе компаративи придева *леп*, *лак*, *висок*, *низак***?** **1 поен**

_____ _____ _____ _____

9. Према броју *осам* **направите <u>именицу</u> која значи «осми део нечега».** **1 поен**

_____.

10. Како гласи синоним за граматички термин *конгруенција***?** **1 поен**

_____.

11. Како се назива устаљена језичка јединица *држати језик за зубима***?** **1 поен**

_____ .

12. Како се назива генитив подвучене именице у реченици (заокружите тачан одговор)**?** **1 поен**

Купила је <u>сира</u> на пијаци.

а) посесивни (присвојни) б) аблативни в) партитивни (деони)

13. У којим падежима стоји логички субјекат? **1 поен**

_____ _____ _____.

14. Којој врсти зависних реченица припада подвучена реченица? **1 поен**

<u>Куда је вода једном текла</u>, опет ће протећи.

_____ .

15. Напишите како се зове подвучени генитив у реченици: **1 поен**

Девојка <u>плавих очију</u> прошетала је Панчићевом улицом.

_____.

16. Препознајте из које песме су наведени стихови и наведите име песме и песника: **1 поен**

Природа је храм где мутне речи слећу
Са стубова живих понекад, а доле
Ко кроз шуму иде човек кроз симболе
Што га путем присним погледима срећу.

_____ _____
име аутора назив песме

17. Роман *Сеобе* завршава се (заокружите тачан одговор)**:** **1 поен**

а) описом самоће Вука Исаковича на пустом бојишту

б) описом самоће Вука Исаковича после раскида са братом Аранђелом

в) повратком Вука Исаковича из рата и његовим мислима док тоне у сан

г) смрћу госпоже Дафине

18. Стихове високе моралне вредности **1 поен**

Немој, сине, говорити криво,
ни по бабу ни по стричевима,
већ по правди бога истинога!

изговара _____ (наведите име лика)

у песми _____ **.**

19. Он је чешко-јеврејског порекла и за живота је био готово сасвим непознат као писац. Његово име је _____. Свом пријатељу Максу Броду наложио је да после смрти спали његова дела, али га Брод, на срећу, није послушао. Његов најпознатији роман у коме се апсурд смењује са реалношћу и који описује однос појединца и закона зове се _____ и написан је у _____ веку. **1 поен**

20. Он је син богатог трговца из Сент Андреје. Одрастао међу женама, у детињству облачен у женске хаљине, постаје саветник за њихове љубавне јаде и најбољи проводаџија. Ипак, он сам нема среће у љубави. Његов епитаф гласи *Није постидно*. **_____** (упишите име лика) **је главни лик романа _____ , аутора _____.** **1 поен**

21. Одликују га ирационалност, осећајност, фантазија. Карактерише га тежња за рушењем строгих књижевних норми: мешање књижевних родова доводи до појаве нових жанрова, као што су поема и роман у стиховима, а у драми се руши правило три драмска јединства. Типични књижевни јунак тог доба је разочаран у друштвене односе и бежи у егзотичне пределе трагајући за слободним животом. Песници траже инспирацију у борби за национално ослобођење, у народној књижевности, у Истоку. Овај књижевни правац зове се _____ и траје у _____ веку. **1 поен**

22. У античкој драми _____, аутора _____, главна јунакиња страда јер, вођена принципом божјег закона, крши краљеву забрану и сахрањује брата. Лик који представља њену супротност је рођена сестра _____. **1 поен**

23. Пореклом из познате београдске уметничке породице (отац и брат били су такође писци), _____ (упишите име писца) **је најавио модерну српску поезију. Био је познат по својим, најчешће суморним, пејзажима. Његов хексаметар, антички мотиви и брижљиво грађење песничке форме извршили су велики утицај на многе песнике тога доба. Једна од његових најбољих песама у којој свој живот пореди са пресахлим извором назива се_____ .** **1 поен**

24. Врста лирске песме која се пева у славу природе, животног задовољства, која је ведра, оптимистична назива се (заокружите тачан одговор): **1 поен**

а) идила
б) химна
в) елегија
г) дитирамб
д) винска песма
ђ) сонет

25. Повежите имена писаца са називима књижевних дела (у празна поља упишите одговарајуће слово и број): **1 поен**

а) Фјодор Михаилович Достојевски
б) Александар Сергејевич Пушкин
в) Лав Николајевич Толстој
г) Антон Павлович Чехов

1. *Евгеније Оњегин*
2. *Ана Карењина*
3. *Злочин и казна*
4. *Ујка Вања*

_____ _____ _____ _____

26. *Њене <u>истините лажи</u> чиниле су да јасно осећа њено присуство.* **1 поен**

У наведеној реченици подвучене речи чине следећу стилску фигуру која се назива

_____ .

27. *Трагичка кривица* **је** (заокружите тачан одговор): **1 поен**

а) заслужено страдање негативног јунака у драми
б) страдање морално узвишеног лика у трагедији због судбинског удеса
в) злочин негативца због којег испашта невин јунак трагедије
г) сатирично сликање пропасти јунака у савременом друштву

28. Која дела од наведених су објављена после Другог светског рата (заокружите тачне одговоре): **1 поен**

а) *Кора* Васка Попе
б) *Сеобе* Милоша Црњанског
в) *Дервиш и смрт* Меше Селимовића
г) *Нечиста крв* Борисава Станковића
д) *Тражим помиловање* Десанке Максимовић
ђ) *Људи говоре* Растка Петровића
е) *Ватра и ништа* Бранка Миљковића
ж) *Ветар* Лазе Лазаревића

29. Заокружите тачне исказе:

а) *старословенски језик* је настао у IX веку
б). прво писмо старословенског језика била је *ћирилица*
в) српска редакција старословенског језика звала се *славеносербски језик*
г) *Мирослављево јеванђеље* потиче из XII века

30. Јунак из муслиманских народних песама, _____, чувени мегданџија на коњу, а незграпан, кривих ногу када са њега сиђе, у троделној приповеци _____ _____ аутора _____ узалудно трага за љубављу. Исмејан и одбачен од света који га се у исто време плаши и понижава, он покушава да освоји Ану, Катинку и Земку, тегобно схватајући да је једино пут до блудница Јекатерине прав. **1 поен**